

GŁOS NARODU

NR. 99. — ROK XXXIX.

WTOREK

12 KWIETNIA 1932.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYZA L. 11.
 KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099.

Przedpłata wynosi:	W Kraikowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Przedpłata złożona dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
	z odnośnikiem	bez odnośnika				
Miesięcznie	6.20 zł.	5.70 zł.	6.20 zł.	9.50 zł.	5.70 zł.	

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Fantazja i rzeczywistość

Plotka polityczna, gdyż o niej jeszcze pragniemy mówić, nie ogranicza się tylko do spraw z zakresu polityki wewnętrznej. Jest to jej ulubiony teren, ale nie jedyny. Od czasu do czasu lubi też przerzucać się w dziedzinę polityki zagranicznej, lecz najczęściej skupia swą uwagę tylko na tych kwestjach, które w mniejszym lub większym stopniu dotyczą interesów Polski. Mniej ją obchodzi Liga Narodów, oraz wszelkiego rodzaju konferencje międzynarodowe. Mało także zajmuje się sprawami wewnętrznymi państw bliższych i dalszych. Jeżeli nawet na chwilę zatrzyma się, na przykład, na uchwałach wielkiej rady faszystowskiej, to wyłącznie dlatego, że to jej przypomina niedawną eskapadę delegacji związku legionistów do Rzymu i manifestacyjne holdy, składane wówczas Mussoliniemu...

W ostatnich czasach dwie sprawy zrodziły nową serię plotek. Jedna z nich dotyczy bezpośrednio Polski, bo jest to kwestja stosunków polsko-francuskich, druga ma z nią dosyć luźny związek, chodzi bowiem o likwidację dyktatury w Jugosławii. Ludzie stali się tak wrażliwi na punkcie tej bankrutującej formy rządów, że gdy tylko o niej usłyszą, a zwłaszcza, gdy usłyszą, że jej się gdzieś noga powinęła, w tej chwili podnoszą głowę do góry, doszukują się zaraz analogii i snują najbardziej fantastyczne domysły i nadzieje. Powstaje odrazu cały szereg pytań: co spowodowało upadek dyktatury, pod czym naciskiem doszło do tego, kiedy nastąpi jej ostateczny koniec i jaki to wpływ wywrze na nasze stosunki? A ponieważ trudno znaleźć odpowiedź na te pytania, rodzi się plotka, która, przechodząc z ust do ust, rośnie, według przyjętego wyrażenia, jak lawina, jakgdyby współdziałała z tem długie palce don Basilja z „Cyrylika Sewilskiego“.

Możnaby zaryzykować twierdzenie, że plotka posiada własnych korespondentów w większych ośrodkach europejskich. Nie mają oni, oczywiście, takich stosunków, jak paryski korespondent „Ilustrowanego Kurjera Codziennego“, autor „Trzech rewolucyj z za kulis t. zw. frontu antypolskiego we Francji“ wydrukowanych w niedzielnym numerze, ale ostatnio zdarzył się taki fakt, że jeszcze nie zdążyli powrócić do kraju ministrowie Zaleski i Zawadzki, a już stolica znała treść rozmów, prowadzonych przez nich z premierem p. Tardieu. Plotka otrzymała nowy żer, z którego korzystają dziś wszystkie dzienniki.

Jeden z nich doniósł, na przykład, że p. Tardieu w rozmowie z p. Zawadzkiem miał się domagać utworzenia rządu parlamentarnego w Polsce. Jest to jaskrawa przesada! Ani p. Tardieu nie mógł się mieszać w nasze sprawy wewnętrzne, ani plotka w swych rewelacjach nie szła tak daleko. Według niej, premier Tardieu miał tylko zwrócić uwagę p. Zawadzkiemu na możliwość zwycięstwa lewicy na nadchodzących wyborach do parlamentu francuskiego i radził zawczasu szukać z nią kontaktu. Tak brzmiała oryginalna plotka paryska, którą natychmiast przeinaczono i dostosowano do lokalnych potrzeb i celów. Oczywiście, plotka nie jest temu winna. Zawinił jej komentatorowie

oraz ci, którzy z nadzwyczajnym pośpiechem i z przysłowiową zrećnością slonia zaczęli się przystosowywać do nowej sytuacji.

Odbywało się to w ten sposób:

W kilka dni po konferencji b. premierów rządów pomajowych w Spale w wielu dziennikach paryskich ukazała się inspirowana wiadomość, że prof. Bartel ma stanąć na czele nowego rządu w Polsce i że rząd ten będzie oparty na szerokiej platformie parlamentarnej, której podstawy utworzy sanacja z lewicą. Nie jest też wykluczone, że wiadomość ta dotarła do Heluanu i przyspieszyła powrót marsz. Piłsudskiego. W każdym razie ogłoszenie tej wiadomości w prasie paryskiej było niezwykle znamienne.

Obok tego niezwykle pośpiechu uderza także wprost skandaliczna niezrećność, z jaką potraktowano zagadnienie stosunków polsko-francuskich. Przysięgły komentator wszystkiego, co się dzieje w kołach rządzących, „Express Poranny“ zamieścił w dniu 8 b. m. artykuł p. t. „Polska i Francja“, w którym na początku zauważa słusznie, że przy dzisiejszych stosunkach międzynarodowych polityka wewnętrzna jednego państwa uwarunkowana jest tem, co się dzieje w innych krajach. Myśli tę możnaby rozwinąć dalej w tym kierunku, że polityka wewnętrzna ma nie tylko bardzo duży wpływ na politykę zagraniczną, ale również stosunek wzajemny państw uzależniony jest w dużej mierze od ich polityki wewnętrznej. Jest to jeden z tych aksjomatów, który w ciągu sześciu lat ery sanacyjnej nigdy nie miał należycie zrozumienia, dopiero teraz pod tym względem widać pewną zmianę. Sygnalizuje ją „Express Poranny“.

Ale nie o to nam w tej chwili chodzi. Inna rzecz zainteresowała nas w artykule „Expressu Porannego“. Przewidując zwycięstwo lewicy francuskiej, pisze on: „Polska, która bynajmniej nie uprawia tendencji militarno-zaborezej i nie ma żadnego interesu w tem, aby los swój wiązać z reakcją społeczną i polityczną, z pewnością z Francją jutra znajdzie nie mniej punktów stycznych, niż miała ich z Francją dnia wczorajszego i dzisiejszego“.

Prawda, jaki zrećny ukłon w stronę „Francji jutra“, uosobionej przez p. Bluma, i jaki niedźwiedzi zwrot pod adresem „reakcji społecznej i politycznej“ reprezentowanej w tej chwili przez p. Tardieu?!

Tendencja tych reweransów jest wyraźna ale można mieć poważne wątpliwości, czy wybrano właściwą metodę. Wszak w stosunkach wewnętrznych prymitywizm polityczny zawiódł na całej linii, więc łatwo przewidzieć, jaki go los spotka, gdy zaczniemy podobne metody stosować poza granicami kraju.

Jest to uwaga, którą czynimy nawiasem, bo cel naszych rozważań jest inny. Podkreślając jeszcze raz znaczenie plotki politycznej w naszym życiu publicznym, znacznie większe, aniżeli w innych krajach, chcemy zaznaczyć, jak wiąże się ona ściśle z pewnymi faktami i posunięciami, przypominającymi, co prawda, ruchy słotnia w składzie porcelany, ale, mimo to,

Nagły powrót księcia Mikołaja do Rumunii.

Bukareszt, 11 kwietnia. Książę Mikołaj powrócił wczoraj całkiem niespodziewanie z Paryża do Bukaresztu. Wiadomość o przyjeździe księcia Mikołaja wywołała wielkie wrażenie w całym kraju. Dzienniki doniosły o tem w wydaniach nadzwyczajnych.

Po południu zwołana została Rada ministrów, która się odbyła pod przewodnictwem króla i przy udziale prezydentów obu Iz, celem ostatecznego uregulowania stosunku księcia Mikołaja do domu królewskiego i je-

go stanowiska, jako przewodniczącego najwyższej rady wojennej.

Jak z kół poinformowanych donoszą, kwestja została rozwiązana następująco: Książę Karol opuści we wtorek Bukareszt i powróci do Francji, gdzie pozostanie przy swej morgatanecznej żonie pani Dimitrescu. Malżeństwo to pozostanie jednak dla Rumunii nieważne. Książę pozostanie członkiem domu królewskiego, a jako przewodniczący najwyższej rady wojennej, otrzymuje urlop na dalszych sześć miesięcy.

Krwawe demonstracje przeciw faszystom.

Paryż, 11 kwietnia. W Muret koło Tuluzy podczas poświęcenia szkoły włoskiej doszło wczoraj do poważnego zajścia między oficjalnymi przedstawicielami władz włoskich a antyfaszystami. Gdy wicekonsul włoski z Tuluzy przybył na miejsce w towarzystwie przewodniczącego związku dawnych żołnierzy

frontowych i urzędników konsulatu, grupa antyfaszystów przyjęła ich wrogimi okrzykami i gwizdaniem. W pewnej chwili, gdy jeden z antyfaszystów zawołał: „Jesteście lokajami mordercy“ — wywiązała się bójka, podczas której padło kilka strzałów rewolwerowych.

Delegat Ameryki za zniesieniem broni zaczepnej Konferencja rozbrojeniowa wznowiła obrady.

Genewa, 11 kwietnia. Po 3-tygodniowej przerwie zebrała się dziś ponownie konferencja rozbrojeniowa. Po południu odbyło się posiedzenie komisji głównej, której skład pozostaje niezmienny.

Otwierając posiedzenie prezydent konferencji Henderson w krótkich słowach uczcił pamięć zmarłego podczas feryj stałego delegata Polski, min. Sokala, poczem przypomniał komisji, że przed ferjami na wniosek delegata angielskiego powzięła uchwałę prowadzenia obrad bez przerwy tak długo, aż załatwione zostaną wszystkie kwestje zasadnicze. Następnie przystąpiono do dyskusji nad art. 1 projektu konwencji, dotyczące sprecyzowania pojęcia „rozbrojenia“. Pierwszy zabrał głos delegat ame-

rykański ambasador Gibson. Przedłożył on konferencji projekt uchwały w sprawie zniesienia broni zaczepnej, jak czołgów, łatwoprzenośnej artylerji ciężkiej i gazów trujących. W dłuższym przemówieniu uzasadniającem wniosek rządu amerykańskiego Gibson oświadczył, że ośrodkiem prac konferencji rozbrojeniowej jest kwestja bezpieczeństwa. Wojna światowa udowodniła, że potężne twierdze nie dają jeszcze bezpieczeństwa. Widziano, jak w krótkim czasie legły w gruzach takie potężne twierdze jak Leodjum, Namur i Antwerpja, które uważano za nie do zdobycia. Chcąc zapewnić bezpieczeństwo, należy znieść broń zaczepną a przede wszystkim artylerję ciężką, czołgi i gazy trujące.

Tragedja rodzinna we Lwowie.

Lwów. (PAT) Wczoraj wieczór 12-letnia uczennica 6-tej klasy szkoły powszechnej, Urbaniakówna, córka ślusarza kolejowego, który nie żyje z żoną, przybyła do mieszkania ojca i korzystając z tego, że wydalil się on na chwilę z pokoju, chwyciła leżącą siekiere i zadała cios w głowę Antoninie Markiewiczównie, kochance ojca. Pogotowie przewiozło ją w bardzo ciężkim stanie do szpitala. Sprawczyni nie umiała wytłómaczyć przyczyny swego czynu. Ze względu na jej młodociany wiek, pozostawiono ją na wolnej stopie.

KONFISKATA MONET U BANKIERA — DEFRAUDANTA.

Warszawa, PAT. Dokonana ogólnikowa ekspertyza monet skonfiskowanych u sekretarki bankiera Kwinto, Guglerowej, ustaliła wartość tych monet na 80.000 zł. Wśród skonfiskowanych monet znajdują się sztuki o dużej wartości numizmatycznej.

Poszukuję spółnika

z kapitałem 1.500 dolarów
(może być nie fachowiec), współpraca lub nie.

Lokal duży d. zaprowadzony
przy Gł. Rynku w Krakowie.

Zgłoszenia pisemne

Szlak 36. II. p.

ARMATYS.

bardzo charakterystycznymi dla dzisiejszych nastrojów. Odbywa się w nich stała i coraz szybsza zmiana. Plotka polityczna w tych warunkach nie jest tylko jej zapowiedzią, ale bardzo często potwierdza już dokonane fakty.

A. D.

Lindbergh ogłosił numery banknotów wypłaconych orzestępcom.

Oryginalne żądanie uprowadzicieli.

N. Jork. (PAT) Lindbergh zgodził się na podanie do publicznej wiadomości numerów banknotów, wypłaconych jako okup za dziecko osobom, przez które został oszukany, dziecko bowiem — jak wiadomo — nie zostało mu zwrócone. Ujawnienie numerów tych banknotów ułatwi niewątpliwie wyśledzenie przestępców.

Londyn. (PAT) Wobec ujawnienia przez Lindbergha wszystkich numerów banknotów, jakimi wpłacił 50.000 dolarów, jako okup za dziecko i wobec obwieśzczenia policyjnego co do informowania władz o osobach, które zamieniają te banknoty, uprowadziciele dziecka mieli zawiadomić Lindbergha, że gotowi są zwrócić dziecko jeśli zmieni on wydane im banknoty na inne.

50 TYS. DOLARÓW ZA WIADOMOŚĆ O DZIECKU.

N. Jork. (PAT) Dzienniki nowojorskie z „Daily News“ na czele wyznaczyły nagrodę pieniężną za informację, dzięki której Lindbergh odzyskałby swoje dziecko, do dnia 10 maja. Nagroda wynosi 50.000 dolarów.

ZNIŻKA STOPY DYSKONTOWEJ W CZECHOSŁOWACJI.

Praga, PAT. Czechosłowacki Bank Narodowy obniża z dniem 12 bm. stopę dyskontową o 1% do 5%, stopę lombardową dla papierów państwowych o pół % do 6 i pół %, a dla pozostałych papierów o pół % do 7 procent.

EKSPLOZJA NA POKŁADZIE PAROWCA.

Paryż, 11 kwietnia. Na pokładzie parowca francuskiego „Armand Rousseau“, który obecnie przebywa w naprawie w Saigonie (Indochiny) wydarzyła się wczoraj eksplozja, skutkiem czego 9 robotników tubyleznych zostało zabitych i 5 ciężko rannych.

